

# Helse- og omsorgsplan Implementering og bruk av velferdsteknologi



Vedtatt i Bamble kommunestyre, sak 112/18

13.12.2018



## Innhold

1	INNLEDNING	2
1.1	Bakgrunn for arbeidet	2
1.2	Hva er velferdsteknologi	2
1.3	Organisering	2
1.4	Bamble kommunes mål	3
2	FØRINGER	3
2.1	Hesledirektoratets anbefalinger	3
3	FAKTAGRUNNLAG	4
3.1	Dagens utfordringer	4
3.2	Folkehelse	5
4	VIRKEMIDLER OG TEKNOLOGISKE MULIGHETER	5
4.1	Innovasjon i helse- og omsorgstjenestene	5
4.2	Implementering av velferdsteknologi	6
5	DAGENS PRAKSIS	6
5.1	Kommunens rolle	6
5.2	Innbyggerens rolle	6
6	TILTAKSPAN VELFERDSTEKNOLOGI 2018-2020	7
7	GEVINSTREALISERING	10
8	DRIFTSKOSTNADER	10
8.1	Driftskostnader/egenbetaling	10
8.2	Rapporter, publikasjoner og ordliste	10
9	VEDLEGG	12
9.1	Organisering av planarbeidet	12



# 1 Innledning

## 1.1 Bakgrunn for arbeidet

Fra og med 2025/2030 blir det flere eldre, og antallet personer med kroniske sykdommer øker. Reformene de siste årene har gitt kommunene flere oppgaver og mer ansvar. Det er også vekst i antall tjenestebrukere under 67 år. Behovet for helse- og omsorgstjenester blir større, samtidig som det forventes knapphet på helsepersonell.

Selv om utfordringsbildet kan virke overveldende, er fremtiden også full av muligheter. Kommunene har allerede vist at det går an å løse utfordringer på nye måter. Det skjer en gradvis endring der brukernes egne ressurser settes i sentrum. Hjelp til selvhjelp setter den enkelte i stand til å mestre sin egen livssituasjon. En utvikling fra behandling til forebygging, fra sen til tidlig innsats, og økt innsats overfor brukere som har de største behovene er veien å gå.

Når man står overfor komplekse utfordringer holder det ofte ikke å endre arbeidsrutiner og kompetanse hos de ansatte. Kommunene må tenke nytt – både om hvordan oppgavene løses, hvem som kan være med å løse dem, og hvordan tjenestene organiseres gjennom samspill mellom ulike yrkesgrupper og omgivelsene.

## 1.2 Hva er velferdsteknologi

Velferdsteknologi er teknologisk assistanse som bidrar til trygghet, sikkerhet, sosial deltakelse, mobilitet, fysisk og kulturell aktivitet, og styrker den enkeltes evne til å klare seg selv i hverdagen til tross for sykdom og sosial, psykisk eller fysisk nedsatt funksjonsevne.

Stortingsmelding 29, Morgendagens omsorg, viser til utfordringene kommunene står overfor, både hva gjelder alderssammensetningen i befolkningen og nye yngre brukergrupper med andre behov og preferanser. Disse utfordringene må løses ved best mulig effektiv utnyttelse av de samlede ressursene og gjennom nyskaping.

Morgendagens omsorgstjeneste skal legge til rette for at velferdsteknologi blir en ressurs for brukere som dermed får bedre mulighet til å meste hverdagen.

Velferdsteknologi kan også fungere som teknologisk støtte til pårørende og ellers bidra til forbedret tilgjengelighet, ressursutnyttelse og kvalitet på tjenestetilbudet.

Velferdsteknologi brukt og innført riktig i kommunen, kan i mange tilfeller forebygge behov for tjenester eller innleggelse i institusjon.


## 1.3 Organisering

Rådgiver for velferdsteknologi og er tilknyttet Helse og Omsorgs virksomhet Administrasjon og utvikling.

Styringsgruppen består av kommunalsjef Helse og omsorg, virksomhetsleder Helse og omsorg administrasjon og utvikling, virksomhetsleder for service og dokumententer, ITG sjef samt rådgiver for velferdsteknologi.

Styringsgruppen for Velferdsteknologi vurderer innføring av spesifikk velferdsteknologi basert på rapport fra rådgiver for velferdsteknologi.

Rådgiver for velferdsteknologi i Bamble kommune skal være delaktig i samarbeid med andre kommuner der det er fordelaktig for Bambles mål med innføring av velferdsteknologi. Tilknytning til brukere, fagmiljø helse,



fagmiljø teknisk, samt opp mot Alarmsentralen Telemark, er nødvendig for å nå tiltakene i denne planen. Teknologien vil ikke begrense seg til kommunegrenser og det er da også helt nødvendig med sterke bånd til tilsvarende fagmiljø i Grenland samt resten av Telemark og Vestfold.

## 1.4 Bamble kommunes mål

Bamble kommune har en befolkning hvor en økende andel er eldre. Disse innbyggerne vil trenge pleie og bistand fra kommunen i fremtiden. Bamble kommune er i dag en hjemmetjeneste kommune hvor flest mulig av brukerne får sine tjenester levert i sine egne hjem. Det er et mål å opprettholde dette også i tiden fremover. Teknologi for helse og sikkerhet er da verktøy for å oppnå dette målet. Ved å ta i bruk velferdsteknologi kan man gjøre innovasjon i måten pleietrengende får sine tjenester fra kommunen. Det vil frigjøres tid for personell til å gjøre oppgaver som gir økt velvære i hverdagen for pleietrengende samt at helsejournalen til innbyggerne i kommunen vil ha en høyere standard.

Når vi skaper morgendagens omsorgstjenester vil vi ta utgangspunkt i brukernes faktiske behov og ønsker samt hvor, hvordan og når tjenester ytes. Derfor skaper vi tjenestene sammen med brukerne, og ikke bare for dem. En slik tilnærming vil gi fornøyde innbyggere, trivsel i arbeidshverdagen for de ansatte og gevinster for kommunen som tjenesteleverandør.

### Morgendagens omsorg

#### Brukerne

skal i større grad blir en ressurs i eget liv.

#### Lokalsamfunnets innbyggere

mobiliseres på nye måter og blir ressurser for hverandre.

#### Velferdsteknologi

blir en ressurs for brukere som dermed får bedre muligheter til å mestre hverdagen.


#### Ideelle og frivillige organisasjoners

ressurser videreutvikles og tas i bruk på nye måter.

## 2 Føringer

### 2.1 Helsedirektoratets anbefalinger

De første dokumenterte effektene av utprøvingene i utviklingskommunene ble oppsummert høsten 2015 og utgitt i januar 2016, i rapporten «Første gevinstrealiseringsrapport med anbefalinger». Der ble



følgende teknologiområder anbefalt integrert i kommunenes ordinære helse- og omsorgstjenestetilbud:

- Varslings- og lokaliseringsteknologi
- Elektronisk medisineringsstøtte
- Elektroniske dørlåser

Nye anbefalinger 2017, «Andre gevinstrealiseringsrapport med anbefalinger»:

- Digitalt tilsyn
- Oppgraderte sykesignalanlegg/pasientvarslingssystem
- Logistikk-løsning for mer optimale kjøreruter og bedre kvalitet på tjenester

## 3 Faktagrunnlag

### 3.1 Dagens utfordringer

- **Infrastruktur / kommunikasjon**

4G mobil kommunikasjon er hovedkommunikasjonsføringsvei for teknologi hos hjemmeboende, samt mobil teknologi for bruk innen demensomsorgen. Utbedringen av mobilnettet skjer over tid og det er varslet at 4G nettet vil få en økt utbredelse når man bytter dette inn for 2G og 3G nettet innen de neste 7 årene. Usikkerhet rundt tidsaspektet gjør at kommunen uansett må forsikre seg om føringsvei og kravspesifikasjonene til anskaffelse av teknologi som bruker mobilt nettverk er tydelig spesifisert at man må ha forutsigbar føringsvei. Bruk av innbyggernes egne kommunikasjonsenheter slik som privat bredbånd anbefales ikke.

- **Finansiering og utvikling**

Man bør i størst mulig grad bruke leverandører som er valgt på bakgrunn av solide kravspesifikasjoner, og hvor arbeidet opp mot felles standarder er lagt til grunn. I tillegg ønsker Bamble kommune å være en aktør som bidrar til innovasjon og leverandørutvikling.


Potensialet for gevinster ved innføring av velferdsteknologi er store, men realiseringen vil man først se en stund etter innføring. Man må investere tid og ressurser for å få høyest mulig gevinst realisert. Bamble kommune har sammen med kommunene i Telemark og Vestfold søkt om midler fra HelseDirektoratet til spredning av velferdsteknologi for nettopp å støtte opp om utfordringene dette er for enhetene i forhold til ressurser og tid.

- **Personvern og datasikkerhet.**

Velferdsteknologi utfordrer skillet som ofte er mellom datasikkerhet og brukervennlighet. Teknologien man ofte ser på er mobil teknologi. God digital strategi i kommunen er nødvendig for å imøtekomme morgendagens omsorg. Utfordringer med personvern i velferdsteknologi vil bli innarbeidet i Bamble kommunes IKT-plan.

- **Ressurser og tid til opplæring av nye tekniske verktøy/løsninger i hjemmetjenesten.**

Gjennomføre klasseroms undervisning i en allerede hektisk hverdag uten at det skal gå utover tjenesteleveransen.



Utvikle gode e-Learnings opplæringsvideoer og bruke gode ressurser på utvikling av disse kan begrense behovet for klasseromsundervisning.

- **Samhandling på tvers av kommunegrenser og andre tjenester.**

Velferdsteknologi gir mer mobile brukere som vil trenge bistand utenfor Bamble kommune.

Det vil derfor bli nødvendig å dele informasjon med andre kommuner og tjenester digitalt.

Mottak for digitale/mobile trygghetsalarmer planlegges i 2017 på 110-Telemark. Bamble kommune er medeier av 110-Telemark. Å støtte opp om dette arbeidet og samarbeide videre for et interkommunalt mottak for helseteknologi vil gi Bamble kommune en enklere drift når forskjellig teknologi er rullet ut.

- **Ressurser og støttefunksjoner**

Velferdsteknologi gir netto gevinster, men det er viktig å ha fokus på driften av teknologien etter endt prosjektperiode. Å innføre velferdsteknologi kan bremse behovet for rekruttering til helse- og omsorgssektoren i de neste årene. Men vil også øke behovet for bredere teknisk kompetanse innen

Helse og omsorg samt støttefunksjoner slik som ITG og 110-Telemark. Et samarbeid på tvers av

kommunene i Grenland og samtidig opparbeide kompetanse på feltet velferdsteknologi i kommunen blir avgjørende for at gevinsten ikke forsvinner i forflytting av ansvar og oppgaver innad i kommunen.

## 3.2 Folkehelse

For å møte de store utfordringene innenfor helse- og velferdssektoren er det nødvendig med en sterkere satsing på helsefremmende og forebyggende arbeid. Økt satsing på folkehelsearbeid er en viktig del av Samhandlingsreformen. Et sentralt perspektiv i Samhandlingsreformen er at de viktigste faktorene som påvirker befolkningens helse ligger utenfor helsesektoren. Det er derfor nødvendig å få til et kunnskapsbasert folkehelsearbeid hvor det arbeides systematisk innenfor mange sektorer.

Innføring av velferdsteknologi kan være gode verktøy i forbindelse med rehabiliterings- og habiliteringsperspektivet. For eksempel kunne man ta i bruk en elektronisk medisindosett for å oppnå en mer kontrollert gjennomføring av et opptreningsløp hvor medisinerer er del av opptreningsplanen. En mobil trygghetsalarm vil gi innbyggerne frihet til å ferdes i for eksempel skog og mark for rekreasjon eller trening uten å miste tryggheten det er å kunne tilkalle hjelp av pårørende eller hjemmetjeneste ved behov.

## 4 Virkemidler og teknologiske muligheter

### 4.1 Innovasjon i helse- og omsorgstjenestene

*"Velferdsteknologiske løsninger skal styrke den enkeltes mulighet til å klare seg selv i hverdagen og mestre egen livssituasjon. I dette ligger også økt trygghet for brukerne og deres pårørende. Velferdsteknologi skal også bidra til innovasjon i helse- og omsorgstjenestene" (Helsedirektoratet – 2012).*

Velferdsteknologi omhandler også e-helse og digitalisering av helse- og omsorgssektoren samt arbeid med åpne tekniske infrastrukturer og løsninger som muliggjør sømløs deling av informasjon. Eksempler på hvordan helsetjenestene kan utvikles med bruk av ulike velferdsteknologiske løsninger er:

- Organisering av responscenter for mottak av alarmer og varsler.

- Avstandsoppfølging av kronisk syke.
- Fremtidens omsorgsplasser.
- Helhetlige pasient- og brukerforløp.

## 4.2 Implementering av velferdsteknologi

Hovedgrunnen til å innføre velferdsteknologi er for å rigge kommunen så man kan møte eldrebølgen på en best mulig måte. Man vil ikke kunne mette behovet for ansettelser i samme tempo som man har gjort tidligere år på grunn av mangel på arbeidskraft, samt at morgendagens eldre vil ønske større selvstendighet.

Velferdsteknologi er innovasjon. Innovasjon handler om å utføre noe smartere. Så det å innføre teknologi er en organisasjonsendring. Det handler om at ansatte og innbyggere skal ta i bruk verktøy, teknologi, for å gi en smartere leveranse av en tjeneste.

Når man endrer rutiner og prosesser er det helt nødvendig at ledelsen i kommunen har en klar deltakelse og eierskap. Å innføre velferdsteknologi vil utfordre den tradisjonelle utførelsen av tjenesteleveransen. Det vil skape nye muligheter å jobbe på, samt øke mulighetene for samhandling mellom innbygger og kommunen. Gevinsten vil derfor alltid bli høyere der hvor ledelsen ser og bidrar til innovasjon i alle ledd når velferdsteknologi innføres.

## 5 DAGENS PRAKSIS

Bamble kommune leverer per i dag en tradisjonell omsorgstjeneste basert på størst mulig bruk av hjemmetjeneste. Det vil si at de aller fleste brukere av kommunens helsetjeneste får denne tjenesten i eget hjem. Dette ønsker man å fortsette med, men for å møte eldrebølgen og ressursene dette vil kreve, må man ta i bruk teknologi og endre tjenesteprosessene for å få en mer riktig bruk av ressurser, tryggere tjeneste for brukere, høyere kvalitet på dokumentasjon og mer tid per bruker.

### 5.1 Kommunens rolle

Kommunen skal vurdere teknologi i hjemmetjenesten og på institusjoner som et middel til å oppnå større frihet og fleksibilitet for tjenestemottakere etter behov. Det skal også gi kommunens ansatte bedre oversikt og verktøy for å kunne utføre sin tjeneste til tjenestemottakerne på best mulig vis. All teknologi slik som sensorer, GPS, kamera og teknologi med loggføring skal brukes for å våke over tjenestemottaker fremfor å overvåke.

### 5.2 Innbyggerens rolle

Mye av velferdsteknologien som vil bli tilgjengeliggjort for innbyggerne i Bamble kommune har mulighet for interaksjon fra pårørende. Det kan være enklere for en førstegangsbruker av hjemmetjeneste at en pårørende kan være første kontakt for mobil trygghetsalarm/GPS/fallalarm. Da er det kjente stemmer som man kommer i kontakt med og man kan enklere utforske mulighetene i teknologien sammen med familien.

## 6 Tiltakspan velferdsteknologi 2018-2020

Nye tiltak	Oppstart 2018-2020	Estimerte årlige kostnader	Forklaring og forutsetninger
<b>Teknologi: Pasientvarslingssystem</b>			
<b>Tiltak</b>			
Pasientvarslingssystem anskaffelse	2018	Egen ramme	Digitale varsel- og sensorsystem for pasienter og ansatte på institusjoner og bygg med heldøgns bemanning.
Implementering ny teknologi	2018 ->		Variasjoner i de forskjellige avdelingens behov og virke blir avgjørende for hva slags teknologi som blir valgt på hver enkelt bygg. Prosjektgruppe for implementering blir derfor opprettet for hver enkelt avdeling hvor ansatte på avdelingene samt kommunens tekniske ressurser blir sentrale aktører.
Simuleringsenheten på USN – bidra med teknologi brukt i kommunen			Samarbeid mellom USN og kommunene. Egen opplærings arena for velferdsteknologi. Det må jobbes for et felles demorum for velferdsteknologi i Grenland. Det er etablert et slikt simuleringsrom på USN hvor kommunen bør engasjere seg for å anskaffe utstyr til utprøving og kursing. <i>Pasientvarslingssystem</i> er en mulig del av dette.
<b>Strategi: Velferdsteknologi koordinator</b>			
<b>Tiltak</b>			
Velferdsteknologi koordinatorene i virksomhetene	2018		Virksomhetene vurderer opprettelse av roller for koordinering av velferdsteknologi prosjekter i egne avdelinger.
<b>Teknologi: Trygghetsskapende teknologi hjemmeboende</b>			
<b>Tiltak</b>			
Anskaffelse «Trygghetsskapende teknologi hjemmeboende»	2018	Egen ramme	Anskaffelse av trygghetsskapende teknologi for hjemmeboende gjøres i en innovativ anskaffelse sammen med kommunene i Telemark og Vestfold. Dette ble initiert med bakgrunn i Helsedirektoratets anbefaling på å bytte ut analoge trygghetsalarmer til digitale trygghetsalarmer for å imøtekomme fremtidens behov.
Implementering digitale stasjonære trygghetsalarmer med sensorer	2018 ->		Utfasing av analogt bakkenett presser frem behovet for å bytte analoge trygghetsalarmer til digitale enheter. Det gjøres en vurdering av tjenesten trygghetsalarm for hver bruker for å gi økt trygghet og forutsigbarhet for bruker, pårørende og ansatte. Utstrakt bruk av sensorer for passiv varsling vil gi økt sikkerhet på behov for hjelp og utformingen for personer med nedsatte funksjonsevner.



Implementering digitale mobile trygghetsalarmer med GPS 2016 ->

Mobile trygghetsalarm kan blir tildelt til brukere hvor behov for trygghet utenfor eget hjem. Dette kan være eneste alarm bruker trenger, men kan også være supplement for stasjonære digitale trygghetsalarmer når det blir vurdert nødvendig for brukers sikkerhet.

#### Teknologi: Elektronisk medisin håndtering

##### Tiltak

Anskaffelse «Elektronisk medisin håndtering» 2018, Juni

Anskaffelse av leveranse for teknologi til elektronisk medisin håndtering er gjort som en opsjon til avtale anskaffet av Larvik kommune på vegne av 29 kommuner, Bamble kommune inkludert.

Implementering av elektronisk medisin håndtering 2018 - 2019

Trondheim kommune, deltager av fellesanskaffelsen ovenfor, leder felles implementerings prosjekt for å innføre og tjenestegjøre elektroniske medisindosetter og elektroniske medisindispensere. Bamble kommune har valgt å delta i dette samarbeidet for å høste erfaringer og gi en best mulig innføring av elektronisk medisin håndtering for hjemmeboende i Bamble kommune.

#### Strategi: Elektronisk nøkkel håndtering

##### Tiltak

Anskaffelse «Elektronisk nøkkelsystem» 2018 – 2019

Bamble kommune er deltaker som opsjon til anskaffelse av elektronisk nøkkelsystem. Dette arbeider ledes av VOIS (Vestfold offentlige innkjøps samarbeid).

Implementering E-Lås i Hjemmetjenesten 2019-2020

Dagens praksis med nøkkelbokser og fysiske nøkler har en høy risikofaktor økonomisk for kommunen. Dette gjelder tap av nøkler, men også forutsigbarhet og dynamikk ved akutt behov for adgang til bruker i nød sin bolig. E-lås er definert av Helsedirektoratet som et satsingspunkt. Bamble kommune ser for seg å bytte ut nøkkelbokser med digital løsning for forutsigbar, sikker og fleksibel adgangskontroll til hjemmeboende.

#### Strategi: Alarmsentralen Telemark – Velferdsteknologi

##### Tiltak

Deltagelse i arbeidet med oppbygning av Alarmsentralen Telemark for mottak og håndtering av alarmer og varsler fra velferdsteknologi. 2016 ->

Ny kompetanse skal på plass med helsefaglig tyngde. Mottaket vil kunne være sentral for alarm håndtering av digitale alarmer og sensorer for kommunene tilkoblet og vil gi en unik kompetansedeling på tvers av kommunene. Sentralen vil kunne si ut varsler og feil og kunne løse enkle saker per samtale på telefon eller vurdering av sensorverdier. Dette vil gi store gevinster for kommunene som vil kunne bruke tiden mer effektivt med brukerne som trenger det.

Implementering av Alarmsentralen Telemark mobil app for trygghetsalarm 2017 - 2019

App for tjenestetelefon gir en forutsigbar og sikker måte å håndtere alarmsituasjon for hjemmeboende. Utrulling av app er gjort i hjemmetjenesten og vil bli videre utviklet med nye teknologier koblet til, samt integrasjon med journalsystem for smartere dokumentasjon av hendelser.

## Strategi: Velferdsteknologiske miljøtiltak

### Tiltak

Robotselen «Paro»	2018 ->	Det er anskaffet robot enheter av type «Paro» som er en robot sel med sensorteknologi for bruk som miljøtiltak i demensomsorgen. Det er god effekt etter kort tid etter innføring av «Paro» som miljøtiltak for personsentrert omsorg. Ansatte kurs og ledelse har tatt robot teknologi inn som tiltak for brukerne. Videreføres til andre avdelinger.
Wellness Nordic Gyngestol	2018 ->	Gyngestol ble innført som miljøtiltak i demensomsorgen sommer 2018 sammen med «Paro» robot selen. Her også er det gode effekter. Videreføres til andre avdelinger.

## Teknologi: Mobil journalsystem

### Tiltak

For personal i tjenesten innføres det mobil plattform for å kunne nå helse journalen og dens støttefunksjoner.	2017->	<ul style="list-style-type: none"><li>• Kontinuerlig tilgjengelig pasientopplysninger.</li><li>• Sikrere og høyere kvalitet på dokumentasjon</li><li>• Mer effektiv utnyttelse av arbeidstiden.</li></ul>
--	--------	---

## Teknologi: Sporingsteknologi / GPS


### Tiltak

Ta i bruk GPS som teknologi innen demensomsorgen	2016 ->	<ul style="list-style-type: none"><li>• Sikkerhet ved uønsket vandring</li><li>• Proaktivt for å unngå uønsket vandring ved bruk av GPS-gjerde</li><li>• Økt velferd for bruker som kan gå sine vante turer som miljøtiltak, men samtidig være trygg på å ikke komme bort.</li></ul>
Teknologi implementering	2016 ->	Tatt i bruk GPS fotsåler for personer med sterkt behov for vandring innen demensomsorgen. Bruk av GPS i mobile trykghetsalarmer for brukere i hjemmetjenesten som har begynnende kognitiv svikt eller der hvor det er stor fare for fall.

## Teknologi: Digitale tilsyn

### Tiltak

Anskaffelse «Trykghetsskapende teknologi» samt anskaffelsen «pasientvarslingssystem»	2018	Bruk av sensor teknologi for deteksjon av uønskede hendelser eller for å hindre uønskede hendelser. Hendelser slik som: fall, urolighet, uønsket vandring, høy lyd eller stemmestyrte alarmering. Allerede pilotert i flere virksomheter med god gevinst på utsatt behov for ytterligere tjenester, samt smartere bruk av kommunens ansatte.
Teknologi implementering	2016 ->	Digitalt tilsyn synes særlig aktuelt som tilbud til personer med kognitiv svikt, for å begrense konsekvensene av uønsket «vandring» på natt, både i institusjonsbasert omsorg og hjemmebaserte tjenester.



Redusere antall fysiske tilsyn i hjemmebaserte tjenester på natt, slik at tjenestemottaker har fått mindre forstyrrelser og bedre søvnkvalitet.

Som følge av redusert tidsbruk på utilsiktede tilsyn og transport har flere kommuner fått økt omsorgskapasitet ved at de gir tjenester til flere med samme bemanning. Flere kommuner har også sett positiv effekt i habiliteringstjenesten hos beboere som ønsker færre fysiske tilsyn

## 7 Gevinstrealisering

Som nevnt tidligere i planen vil det ta tid å se økonomiske gevinster. Innføringen av ny teknologi har oppstartskostnader i form av investeringer, opplæring av brukere og ansatte. Det tar tid å implementere nye ting og teknologi kan kun i noen grad erstatte menneskelig kontakt.

På noe sikt vil det likevel være innlysende at behovet for økning i antall ansatte må kunne bremses da det vil utvikles nye teknologiske løsninger.

## 8 Driftskostnader

### 8.1 Driftskostnader/egenbetaling

Kommunale tjenester blir i dag tildelt tjenestemottaker etter behov. En bruker søker om tjeneste og kommunen fatter vedtak om omfang av bistand, eventuelt avslag på bistand. De tjenestene som tilbys til tjenestemottakere som bor hjemme forutsettes finansiert, helt eller delvis, med egenbetaling innenfor lovbestemmelser som gjelder for egenbetaling. Dette vil tilhøre utredningen av de enkelte tiltakene.

Konkrete forskjeller på egenandeler opp mot kommunalt ansvar er trygghetsalarm og elektronisk medisinbehandling. Hvor trygghetsalarmen ikke er et kommunalt ansvar og derfor har egenandel kontra elektronisk medisinbehandling som vil være en erstatning for hjemmesykepleie og bør derfor vurderes som en tjeneste uten egenandel.

### 8.2 Rapporter, publikasjoner og ordliste

**Aktuelle rapporter og publikasjoner:**  
**Omsorg 2020**

**Velferdsteknologiens ABC**

**NOU 2011:11 Innovasjon i omsorg**

**NOU 2012:4 Trygg hjemme**



## Anbefalinger-for-tekniske-krav-til-trygghetsskapende-teknologi

### ORDLISTE:

<b>Ord</b>	<b>Forklaring</b>
Omsorgsbolig	Bolig tilrettelagt for heldøgns omsorg og pleie.
Omsorgsteknologi	IT-baserte løsninger til bruk i omsorgssektoren
Samhandling	Samhandling vil si at flere aktører som har forskjellige roller jobber sammen for å nå felles mål.
Velferdsteknologi	Med velferdsteknologi menes teknologisk assistanse der velferd leveres gjennom teknologi som brukes av og understøtter brukeren, i ulikt samspill mellom kommune eller pårørende.
Implementering	Innføring og tjenestegjøring av nye løsninger/teknologi.

## 9 Vedlegg

### 9.1 Organisering av planarbeidet

